

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 167/20
V Luxemburgu 17. decembra 2020

Rozsudok vo veci C-398/19
Generalstaatsanwaltschaft Berlin

Občan Únie môže byť vydaný do tretieho štátu len po konzultácii s členským štátom, ktorého je štátnym príslušníkom

V rámci tejto konzultácie musí členský štát, ktorého je tento občan štátnym príslušníkom, získať od dožiadaného členského štátu všetky právne a skutkové okolnosti uvedené v žiadosti o vydanie a musí mu byť poskytnutá primeraná lehota na vydanie prípadného európskeho zatykača voči tomuto občanovi

BY, ukrajinský a rumunský štátny príslušník, sa narodil na Ukrajine a žil tam až do svojho presťahovania sa do Nemecka v roku 2012. Rumunskú štátnu príslušnosť získal na žiadosť v roku 2014 z dôvodu, že je potomok rumunských štátnych príslušníkov, pričom v Rumunsku nikdy nebýval.

V marci 2016 sa Generálna prokuratúra Ukrajiny obrátila na nemecké orgány so žiadosťou o vydanie BY na účely trestného stíhania. V novembri 2016 Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Generálna prokuratúra Berlín, Nemecko) informovala rumunské ministerstvo spravodlivosti o žiadosti o vydanie a položila mu otázku, či rumunské orgány zamýšľajú samy viesť trestné stíhanie voči BY. Ministerstvo na jednej strane odpovedalo, že rumunské orgány môžu rozhodnúť o začatí trestného stíhania len na žiadosť ukrajinských súdnych orgánov, a na druhej strane, že predpokladom vydania vnútroštátneho zatykača ako podmienky vydania európskeho zatykača je existencia dostatočných dôkazov o vine dotknutej osoby. Požiadalo teda nemecké orgány, aby mu predložili dôkazy, ktoré im poskytnú ukrajinské orgány.

Nemecké právo zakazuje vydávanie nemeckých štátnych príslušníkov, ale nie vydávanie štátnych príslušníkov iných členských štátov. Kammergericht Berlin (Vyšší krajský súd Berlín, Nemecko) sa preto domnieva, že vydanie BY na Ukrajinu je zákonné, avšak pýta sa, či toto vydanie nie je v rozpore so zásadami stanovenými Súdnym dvorom v rozsudku Petruhhin¹, keďže rumunské súdne orgány formálne nerozhodli o prípadnom vydaní európskeho zatykača. V už citovanom rozsudku Súdny dvor totiž najmä rozhodol, že ak členskému štátu, do ktorého sa premiestnil štátny príslušník iného členského štátu, bola tretím štátom predložená žiadosť o vydanie, tento členský štát je povinný informovať členský štát, ktorého je vyžiadaná osoba štátnym príslušníkom, a to aby orgánom tohto štátu poskytol príležitosť vydať európsky zatykač s cieľom jej odovzdania na účely trestného stíhania.

Tento súd, ktorý sa pýta na dôsledky tohto rozsudku na rozhodnutie vo veci, ktorú prejednáva, sa obrátil na Súdny dvor s troma prejudiciálnymi otázkami týkajúcimi sa výkladu článkov 18 a 21 ZFEÚ (týkajúcich sa zásady zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti a slobody pohybu a pobytu občanov Únie na území členských štátov), ako aj rozsudku Petruhhin.

¹ Rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15 (najmä body 48 a 50); pozri tiež TK č. 84/16.

Posúdenie Súdnyim dvorom

Súdny dvor zasadajúci vo veľkej komore skúma v prvom rade to, či sa články 18 a 21 ZFEÚ uplatňujú na situáciu takého občana Únie, akým je osoba, o ktorú ide vo veci samej. V tejto súvislosti uvádza, že podľa jeho judikatúry má štátny príslušník členského štátu, ktorý má z tohto dôvodu postavenie občana Únie a ktorý sa zdržiava na území iného členského štátu, právo odvolávať sa na článok 21 ods. 1 ZFEÚ, pričom sa naň uplatňujú Zmluvy v zmysle článku 18 ZFEÚ. Skutočnosť, že BY získal štátnu príslušnosť členského štátu až v čase, keď sa už zdržiaval v inom členskom štáte, než je členský štát, ktorého štátnu príslušnosť neskôr získal, nemá v tejto súvislosti nijaký vplyv.

V druhom rade Súdny dvor spresňuje povinnosti členských štátov v rámci uskutočňovania výmeny informácií, ktorej sa týka rozsudok Petruhhin. V tejto súvislosti uvádza, že dožiadaný členský štát musí príslušným orgánom členského štátu, ktorého je vyžiadaná osoba štátnym príslušníkom, umožniť žiadať o odovzdanie tejto osoby v rámci európskeho zatykača. Na tento účel musí tieto orgány informovať nielen o existencii žiadosti o vydanie, ale aj o všetkých právnych a skutkových okolnostiach, ktoré v rámci tejto žiadosti o vydanie oznámil dožadujúci tretí štát. Rovnako musí oznámiť každú zmenu situácie vyžiadanej osoby, ktorá je relevantná na účely prípadného vydania európskeho zatykača voči nej. Naproti tomu ani jeden ani druhý z týchto členských štátov nemôže byť podľa práva Únie povinný požiadať dožadujúci tretí štát o poskytnutie kópie trestného spisu, aby členský štát, ktorého je dotknutá osoba štátnym príslušníkom, mohol posúdiť možnosť viesť sám trestné stíhanie voči tejto osobe.

Súdny dvor zdôrazňuje, že keďže táto informačná povinnosť bola dodržaná, orgány dožiadaného členského štátu môžu pokračovať vo vydávacom konaní a prípadne pristúpiť k vydaniu dotknutej osoby, pokiaľ orgány členského štátu, ktorého je táto osoba štátnym príslušníkom, nevydali v primeranej lehote európsky zatykač. Takúto lehotu musí dožiadaný členský štát oznámiť uvedeným orgánom, pričom musí byť stanovená s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, a to najmä prípadné umiestnenie dotknutej osoby do väzby na základe vydávacieho konania a zložitost' veci.

V treťom rade Súdny dvor konštatuje, že články 18 a 21 ZFEÚ nemožno vykladať v tom zmysle, že dožiadaný členský štát je povinný odmietnuť vydanie občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom iného členského štátu, a sám voči nemu začať trestné stíhanie za skutky spáchané v treťom štáte, ak tak ako vo veci samej vnútroštátne právo dožiadaného členského štátu umožňuje, aby tento posledný uvedený štát stíhal tohto občana Únie za určité trestné činy spáchané v treťom štáte.

V takom prípade by totiž povinnosť odmietnuť vydanie osoby a začať sám trestné stíhanie mala za následok, že dožiadaný členský štát by bol zbavený možnosti, aby sám rozhodol o vhodnosti začať trestné stíhanie voči uvedenému občanovi na základe vnútroštátneho práva, a pokračovala by medze, ktoré môže právo Únie stanoviť na výkon voľnej úvahy, ktorú má tento členský štát, pokiaľ ide o vhodnosť trestného stíhania. V takom prípade, o aký ide vo veci samej, vzniká v rámci práva Únie jedine otázka, či dožiadaný členský štát môže voči tomuto občanovi Únie konať spôsobom, ktorým by sa menej zasahovalo do výkonu jeho práva na voľný pohyb a pobyt, a to tak, že by do úvahy prichádzalo skôr jeho odovzdanie členskému štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, než jeho vydanie do dožadujúceho tretieho štátu.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499